

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Évi ár 12 kor — fill.
Fél évi 6 kor — fill.
Negyed évi 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.

Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Barátok-tere Masuljovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich palotában,
Telefon szám 42.

Nyitászorokint 40 fillér.

A gyermekvédelem.

A „fehér-kereszt egyesület szabadkai fiókjá-
nak közgyűlése.

Az első lépések immár meg vannak téve arra, hogy városunkban a gyermekvédelem teret talál. Itt járt nálunk a humanizmus egyik kiváló képviselője T a b o d y József cs. és kir. kamarás és a jótékonyabb többi buzgólkodóival megteremtették nálunk a gyermekvédelem első intézményét. Első lépésnek nevezzük ezt városunkban azért, mert bizunk abban, hogy aránylag rövid idő múlva Szabadka városának a viszonyoknak megfelelő ilyen állandó épülete is fel fog épülni, s hogy ugy főispánunk mint városunk halósága meg fogják könnyíteni a módokat, amelyek mellett egy a város és nagy környékének megfelelő nagyobb szabású intézmény feljutása lehetséges lesz.

Ez az igazán humánus bizottság működött együtt tegnap délután a városház kistermében a „Fehér-Kereszt” közgyűlésén. A „Fehér-Kereszt” szabadkai fiókjá az állam képviselőivel együtt tanácskoztak e nagy fontosságú kérdésben.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

A városháza tanácsterme megtelt előkelő hölgyekkel és urakkal, valamennyien a „Fehér-Kereszt Egyesület” tagjai. A közgyűlés ünnepélyességét emelte az, hogy részt vett benne *Tabódy József* cs. és kir. kamarás, mint a miniszter megbízottja, *Schmausz Endre* főispán a kormány képviseletében és *Dr. Szalárdy Mór* az „Országos Lelenczház” igazgató főorvosa és *Mamuzsics Lázár* polgármester Szabadka város képviseletében.

A közgyűlést *Pertics Mihály* elnök nyitotta meg, üdvözlő *Tabódyt* és *Szalárdyt*, akik eljöttek, hogy a közgyűlésen részt vegyenek.

Azután *Balogh Lajos* pénztárnok jelentést tesz a vagyonállapotról, amelyre vonatkozólag határozatba ment, hogy a kimutatás adassék ki a számvizsgáló bizottságnak, hogy a legközelebbi közgyűlésen tegyen jelentést.

A legfontosabb tárgy volt a gyermekmenhely létesítése. Minden bizelkedés nélkül elmondhatjuk, hogy ez az egyedüli egyesület Szabadkán, amelynek nem a tőkegyűjtés a főcélja, hanem a jótékonyabb gyakorlása. Hogy ezen állításunk a valóságnak megfelelő ime rövid 10. évi fennállása alatt elérte azt, hogy egy olyan jótékonyabb intézményt léte-

st, amelylyel többi jótékonyabb egyesületeink nem igen dicsekedhetnek. Az elnökök *Birkássné Schuchich Adrienne* és *Pertics Mihály* ugy szintén az elnökök is minden tőlük telhetőt megtesznek a szent cél érdekében és fáradozásukat siker koronázza, amelynek első gyümölcse a gyermekmenhely. Ehhez az intézményhez Szabadka városa a helyiséget adja, a fehér kereszt egyesület szabadkai fiókjá a berendezést és az Országos menhely egyesület pedig az elttartási költségeket adja és ezzel legközelebb megnyitják ezen újabb jótékonyabb intézmény kapuit.

A közgyűlés egyhangulag elfogadja a gyermekmenhely létesítését és *Pertics Mihály* elnök kimondván határozatát, ezzel kapcsolatban méltánvolja a hölgyek működését és az eddig elért fényes eredményt. A védnőkre lyettesnőnek, özv. *Vojnich Lukácsné*nak, *Birkássné*nak, *Schmausz főispán*nak és a városi tanácsnak köszönetet mond, hogy törekvéseikben elősegítették az egyesületet.

Lelekelő jelenet következett ezután. *Schmausz Endre* főispán átadta *Mamuzsics Lázárné*nak és özv. *Moray Ákosné*nak az egyesület két buzgó tagjának a *Stefánia* főherceggasszony védnök által aláírt elismerő oklevelet.

Ezután a tisztújítás következett. Megválasztottak:

Elnökök: *Birkáss Gyuláné* sz. pacseri *Szuchich Adrienne*, *Pertics Mihály*, a szabadkai árvaszék elnöke.

Alnökök: *Mamuzsics Lázárné*, *Pertics Mihályné*, özv. *Parchetich Félixné*, *Bicskey Vojnich Mária*, *Piukovich József*, *Nachodszky, Vermes Béla*, ifj. *Vojnich Sándor*, *Dr. Hegedűs Aladár*.

Titkár: *Szigelthy József*. Jogtanácsos: *Dr. Janiga János*. Pénztárnok: *Dr. Balogh Lajos*. Számvizsgálók: *Farkas János*, *Varga Ágoston*, *Tillmann Zoltán*.

Végül az elnök megköszönte a fővárosi vendégeknek, hogy az ülésen részt vettek. A vendégek tegnap éjjel utaztak vissza Budapestre.

— a.

Különfélék.

— **József napja.** Ma van József napja és így Polgár József kir. örvényszékünk elnökének is névnapja. Ebből az alkalomból a bírói és jegyzői kar már tegnap tisztelgett nála a hivatalos helyiségben. A bírói kar nevében pedig *Gaál Lajos* jegyző üdvözölte az elnököt, aki megható módon mondott köszönetet az ovaczióért.

— **Az osztrák-magyar bank új palotája.** Már régen szó volt arról, hogy az osztrák-magyar bank szabadkai fiókjá palotát szándékozik építeni Szabadkán. A zsidó hitköz-

séggel alkudozásba léptek a hely iránt s megis vették 12.000 frtért a hitköztség tulajdonát képező teleknek azt a részét, amely a *Batthányi utca* felé van. A kormánytanács jóváhagyta az adásvételt és most legközelebb megkezdik az új palota építését.

— **Öngyilkos vendéglős.** Szegedről táviratozzák, hogy ma reggel *Horváth Feri* a *Horváth Testvérek* cég fiatalabb tagja, aki a helybeli „Pest szálloda”-ban hosszabb ideig volt főpincér, agyonlőtte magát. *Horváth Testvérek* a *Hagenmacher-féle* jó hírű sörcsarnoknak bérleti, akiknél a szabadkaiak különösen a sajtóperek alkalmával találkozni szoktak, rendezett anyagi viszonyok között vannak, s ezért nem tudják megfejteni, hogy mi lehet oka az öngyilkosságnak.

— **Telefonösszeköttetés Baja és Szabadka között.** Kereskedelmi szempontból nagyon fontoság ezme k-resztülvitelével foglalkozik városunk főispánja *Schmausz Endre* amennyiben mielőbb telefonösszeköttetést óhajt létesíttetni Baja és Szabadka között. A tervekben már dolgoznak.

— **Szabad Lyceum.** Vasárnap délután *Kosztolányi Árpád* főgimnáziumi tanár tartott előadást a Szabad Lyceumban „A hangok világából” cím alatt. Főleg hölgyekből álló díszes, nagy közönség gyűlt össze ebből az alkalomból a főgimnázium dísztermében és mindvégig élvezettel, feszült figyelemmel hallgatták a másfél óráig tartó kifundó előadást, amelynek érdekességét a bemutatott kísérletek és vetített képek nem kis mértékben növelték. Nincs rá terünk apróra megdicsérni *Kosztolányi* ur előadását, csak azt emeljük ki, hogy tudás, elmélyesség, mélység, általában élvezetesség dolgában ritkítja párját ez az előadása. Altalában a mi jeles Szabad Lyceumunk, műveit nagy közönségünk szimpátiájára és támogatására mindenkor érdemes.

— **Körelem.** Tárcazeleleim II. köteté ma megjelent, fölkérem t. ivtartóimat, hogy ezeket beküldeni sziveskedjenek, hogy a küldendő példányok iránt tájékozva legyenek. (Colorádó) *Szibenburger Károly*.

— **Tűz.** Tegnap délelőtt 12 óra tájban özv. *Dobrinovics Lázárné* II. kör 395. sz. a. házában tűz volt. A tűzhelytől a gerenda tüzet fogott, ami a tetőzetre is átharapódzott csak hogy a gyorsan megjelent tűzoltók elejét vették a nagyobb bajnak.

— **Házasság.** Teles Ede földink, a budapesti művészvilágnak ismert tagja, akinek művészeti alkólásait öfelsége is kiütette, f. hó 17-én vezette ottárhoz *Gerőfi Anna* kisasasszonyt Budapestben.

— **Halálozások.** *Wittmann Károlyt*, a Nemzeti szálloda kedvelt bérlojét nagy csapás érte. Szererett neje ma délelőtt hosszas betegség után lhunyt. Az egész városban nagy részvétet keltett a fájdalom esere. Hült tetemeit holnap délelőtt tíz órakor fogják beszentelni és Aradra szállítani. Fogadja részvétünket. — *Lówy Mór* helybeli kereskedő tegnap délután hosszas szenvedés után meghalt. Temetése holnap lesz.

— Kerge ur a Szabad Lyceumban. Hogy szeretett barátunk — fájdalom — még nem halt meg, csak aludt, a következő levél bizonyítja:

Kedves Hirlapék!

Önök jelesnek és kimerítőnek találják a Kosztolányi Árpád előadását? Én nem! Mivelhogy kimaradt belőle az alábbi hangászati kis kité:

Mikor lesz az óriási kigyóból hangszer? Ha megrémül, mért akkor *óboa* lesz.

Hát a gótból mikor lesz hangszer? Ha elfárad. Akkor t. i. *fadob* lesz.

Mi a különbség az angolna és a zongorahangoló között? Az, hogy amaz mindig angolna, ez pedig nem mindig — hangolna.

Miben hasonlít egymáshoz az emlékkönyv meg a nagy dob hangja? Abban, hogy mind a kettő: *album*.

Csintalan barátjuk Kerge Z. J. E.

A levelet további intézkedéseiket átadtuk a Mária-Valéria kórház fertőtlenítő osztályának.

— **Meglöpött nagytözsde.** Zentáról írják: Kragujevics Szabass különlegességi tözsde üzlethelyiségében ismeretlen tettesek tegnap a déli órák alatt behatoltak, és a tözsdeben nyitva felejtett kézi pénztárból 400 forint ellopottak. A tolvajnak vagy tolvajoknak egész könnyű munkájuk volt. Az üzlet a déli órákban 12—1 óráig csupán egy üveg ajtóval van elzárva, melynek egyszerű zárához nem volt nehéz a tolvajoknak kulcsot szerezniök. A kis kézi pénztár még pláne nyitva is volt és így a tolvajok gyorsan és könnyű szerrel rabolhattak. A rendőrség és csendőrség azonnal széles körű nyomozást indított, melynek eredményeként két gyanús alak a rendőrség börtönében kapott ideiglenes szállást.

— **Kerge versek.** Az a dolgozó társunk, aki a Kerge vicceket szokta elkövetni, föl-kért bennünket a következő helyreigazítás közlésére: A Bácskai Hirlap vasárnapi számban megjelent Kerge verseket *ő nem írta, hanem csak összeszedte* A ballada és tragedia a *Kakas Mártonban* jelent meg pár éve (az előbbi *Székely Zoltán* talentumos szabadkai újságíró tollából) a többi pedig egybeült. Megjegyzi még, hogy mikor a verseket a szerkesztő kérésére összeállítván neki elküldte nem is gondolt rá, hogy azok közöltetni fognak, mert különben a fentieket már eleve hangsúlyozta volna.

— **Székely automobil.** A kolozsvári *Ellenzék* írja: Az egész világ tele van az automobil gyárosok hirdeteivel, már Pesten meg is honosították, Kolozsváron pedig Nagybudafalvi Vermes Lajos egyetemi tornatanár ur buzgólkodik azon, hogy az erdélyi részekben elterjessze. S ime ezen impotoknak, mert még honi gyárunk incs, nagy konkurrensé támadt egy székely atyafi személyében. Tegnap 11 órakor beállt az egyetemi tornaterembe egy székely és megvételre kínált egy kocsi, a ki magától szalad, csak a kormányzó köll értenyi. Természetes, mindjárt be is mutatta. Egy igen szép faragású gyermekkocsi volt, mindjárt bele is ült két kis fiucska és tényleg elkezdett szaladni a kocs körül-körül a teremben. Volt persze nagy öröm hogy ime egy székely gobé tultait az angol-n, míg az angolét fotogény kergeti, de biztosította a társaságot, hogy majd ojjat is csinál. Érdemes, hogy kiírjuk a nevét az újságba és meg is ígértük neki, hogy

megteesszük s majd elküldjük neki a lapot. Bizony megérdemlem, felelte, hogy a fáradságomért dícsőséges hírem legyen. Mindjárt meg is vette a szép faragású kocsit. Robeli Jenő fővárosi vivómester s most Erdélyben neki van először automobil kocsija.

— **Bikaviadal Zomborban.** A spanyol bikaviadaira emlékeztető, de sokkal veszélyesebb látványnak voltak tanui a pénteki hetivásárra összesereglett emberek. A Szivaczi-úton lévő Rottinge-féle ház előtt ugyanis egy megvadult bika Csicsovacsák Pál zombori hentesnek esett, annak uj szubáját szarvaira kapva, darabokra tépte, majd pedig őt magát teperte le és rajta életveszélyes sérüléseket ejtett. Rettenetes dühét ekként némileg kielégítvén, a hetivásár legfőbb sorai felé vette útját. Eppen a keldő pilanatanban érkezett a helyszínére Turszky Jenő főkapitány három rendőrrel, a kiknek 2—3 lövés után sikerült a fenevadat ártalmatlanná tenni. Tetemét a közbiztonságra szállították. A dolog története az, hogy a kérdéses bikát Ó-Szivác községetenyésztési czélokra vette meg a rasztinai uradalomtól. Csütörtök este Pavkov Gyura és István esordások Ó-Szivacra hajtották a bikát s Ó-Szivaczon a község háza udvarán helyezték el, ahonnan az még este 10 órakor megszökött, átugorván az udvar kerítését. Nagy fáradsággal azonban sikerült őt újra befogni. Most azonban már össze-vissza költözve merték csak az udvaron hagyni. Reggel 2—3 óra között azonban ismét hült helyre volt a bikának. A csordások a nyomokból következtetve, hogy az állat Zombor felé vette útját, azonnal kocsira ültek, hogy azt elfogják Zomborba érve, azonban már csak kihült tetemére akadtak. Szerencse, hogy a nekivadult állat nagyobb szerencsétlenséget nem okozott.

— **Bankócsinálók Garán.** Kedden f. hó 13-án este beállt Garán Braun Józsefhez két uriasan öltözött idegen ember és vacsorát megéjjeli szállást kértek. Braun ellátta őket a szükségesekkel és pár liter bor megívása után lefeküdtek. Éjjelkor Braun elment a csendőrséghez és bejelentette, hogy nála bankócsinálók vannak. A csendőrök rögtön elmentek Braunhoz és a két férfit igazolásra szólították fel. Az egyikről kiderült, hogy Petres Bálint, aláltól garabonciás, aki munkát nem kap mert csak egy bizonyítvány van, még pedig arról hogy Vácson 12 évig hűsölt. A másik, Otta volt kalmári mészáros foglalkozás nélküli fia, Otta Sándor. Az ágyban találtak gépet a melylyel 1 froszt lehet préselni és a melyet Petres a magáénak valót, de kijelentette hogy ő csak árusítja, de nem gyártott vele. Mindkettőt a csendőrség a bíróságnak adta át.

Leányrablás Bácskában.

(Saját tudósítónktól)

Bács megyében különösen a szerbek között még mindig divik a leányrablás.

Legújabbán két helyről is kapunk tudósítást:

Tovarisóvárol írják lapunknak: F. hó 15-én este hét óra tájban Popov Káta özvegy asszony leányával a falu legszebbikével, Popov Sokával és néhány ismerősével a ház előtt állottak és beszélgettek, egyszerre egy kocsi áll meg előttük, a melyen Vajkov Iza, egy éppen nem szép, de mellette szegény és nem a legjobb magaviseletű szerb legény, a ki

már rég óta szerette az igen szép és jó módú Popov Sokát, de aki rá sem hederített, s az magát megboszulandó, Biskup Sima, Leposev Gyeka és Vajkov Velya társaival a kocsiról leszálltak, megragadták a szép Popov Sokát, feltették a kocsira és elvitték magukkal.

Még aznap keresték a faluban mindenhol de nem találtak meg őket, másnap reggel két rendőrrel és a kisbíróval, ez utóbbi a leány-nak bátyja, mentek keresésükre, de egész napi keresés után a környékben sehol sem találták meg, de a csendőrség kinek az eset tudomására jutott heifőn éjjel megragadták őt a bukini erdőben és kedden reggel behozták Tovatisóvára a község házára, ahol kilettek hallgatva.

A csendőrök ugy a leányszökötőt, mint társait bekisérték a palánkai járásbíróshoz, a hol majd jólkezni fognak a hős szerelmes s társai felett.

Ujabbán Bács-Földváron akadt erőszakos szerelmes. Nem adták neki szive választottját és ő czimborái segítségével erőszakkal vitte magával a leányt, aki pedig a legszebb leányok egyike volt Bács Földváron.

Este felé járt az idő. Zarity Emilia a hajadon hazafelé igyekezett.

Az u'czán hirtelen utját állta a szerelmes legény, Erdelyám Miksa, s annak czimborái Petrov István, Zarity Rezső és Murkov Miklós, Valamennyien közrefogták a leányt s magukkal hurcolták.

A leányt a szerelmes legény több napon át magánál tartotta és végre is a hatóság adta vissza a megrémült szülőknek.

A legényeket bejelentették személyes szabadság megsértésének büntetése miatt az óbecsei kir. járásbírósnak.

341 szám 1900

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében e-cenvel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósnak 1899 Sp IV 1334/3 számú végzése által Neuhaus Bernát szabadkai lakos javára Schiller Jakab és reje szabadkai lakosok ellen 61 kor. 08 fill. tőke, ennek 1899 évi decz. hó 28 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 36 kor. 86 fill. perkölttség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1061 kor. — fillérré becsült butorok, ágyneműek és varrógépekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 1900. V 412/2 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén vagyis Palics Kistompán alperesek lakásán leendő eszközlésre 1900. ik év márczius hó 28 ik napjának délelőtt 10¹/₂ órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legfőbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizendő.

Szabadkán, 1900. évi márczius hó 14.

Bende Ignác
kir. bír. végrehajtó.